

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1407/21
15.4.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Марије Терзић, председника већа, Јелене Стојилковић и Светлане Павић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ... – ..., ул. ... бр. ..., кога заступа адвокат Иван Бајазит из Београда, улица Николаја Гогоља бр.10, против тужене Републике Србије – Министарство правде, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, улица Немањина бр. 22 – 26, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о жалбама странака, изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду П 21245/19 од 12.10.2020. године, у седници већа одржаној дана 15.4.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 21245/19 од 12.10.2020.године у ставу првом изреке, а жалба тужене у том делу **ОДБИЈА**, као неоснована.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 21245/19 од 12.10.2020.године у ставу другом изреке тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена Република Србија- Министарство правде да тужиоцу АА из ...-... на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због неоснованог лишења слободе исплати износ од 246.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 12.10.2020. године, до исплате, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде, а преко досуђеног до траженог износа од 1.464.000,00 динара, за износ од још 974.000,00 динара, са законском затезном каматом од 12.10.2020. године до исплате, тужбени захтев се **ОДБИЈА**, као неоснован.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу трећем изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 21245/19 од 12.10.2020. године, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена Република Србија – Министарство правде да тужиоцу АА из ... – ..., на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од

75.200,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности поступка до исплате, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка одлуке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплати износ од 12.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 21245/19 од 12.10.2020. године, ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца па је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе исплати износ од 244.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 12.10.2020.године, до исплате. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе преко досуђеног износа од 244.000,00 динара а до траженог износа од 1.464.000,00 динара исплати износ од још 1.220.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана 12.10.2020.године, до исплате, као неоснован. Ставом трећим изреке обавезује се тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 156.115,00 динара са законском затезном каматом од дана правноснажности пресуде, до исплате. Ставом четвртим изреке одбијен је захтев за накнаду трошкова у делу у коме је тужилац тражио да се обавезе тужена да на досуђени износ од 156.115,00 динара исплати законску затезну камату почев од 12.10.2020.године до дана наступања правноснажности одлуке.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу побијајући је у ставу другом изреке због погрешне примене материјалног права. Тужена је такође изјавила жалбу побијајући пресуду у ставу првом и трећем изреке због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је благовремено дао одговор на жалбу тужене.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/11...18/20) апелациони суд је нашао да су жалбе странака делимично основане.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, против тужиоца је вођен кривични поступак најпре пред Четвртим општинским судом у Београду, а потом пред Трећим основним судом у Београду у ком поступку му је на терет стављено извршење кривичног дела напад на службено лице из члана 323 став 1 КЗ. Решењем истражног

судије од 23.6.2009.године против тужиоца је одређен притвор, који се има рачунати почев од 21.6.2009.године, када је лишен слободе на основу члана 142 став 2 тачка 3 ЗКП. Притвор је укинут решењем од 21.10.2009.године, када је тужилац пуштен на слободу. Решењем Трећег основног суда у Београду од 25.4.2016.године против тужиоца је обустављен кривични поступак. Притворске услове тужилац је тешко поднео, а пре подношења тужбе у овој правној ствари тужилац се обратио туженој захтевом од 31.1.2017. године ради накнаде штете због неоснованог лишења слободе, по ком захтеву није одлучено.

Полазећи од овако правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је правилно закључио да је тужена у обавези са сходно одредби члана 584 став 1 тачка 1 Законика о кривичном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11 и 111/11) тужиоцу накнади нематеријалну штету за претрпљене душевне болове коју је претрпео због неоснованог лишења слободе.

Међутим приликом одмеравања правичне накнаде за претрпљену штету првостепени суд није правилно применио материјално право садржано у одредби члана 200 став 2 Закона о облигационим односима, због чега је побијана одлука преиначена.

Накнада нематеријалне штете по својој правној природи представља материјалну сатисфакцију за тужиоца и омогућиће му извесно задовољење у најширем смислу речи и тиме, што је могуће потпуније, успоставити психичку равнотежу, а накнада које се досуђује треба да представља правичну накнаду према тежини трпљења која се цени узимајући у обзир све објективне и субјективне околности, као што су дужина трајања лишења слободе (у конкретном случају 122 дана), тежину и природу кривичног дела које је стављено на терет тужиоцу, године живота тужиоца (тужилац је био у доби од 28 година), а што све утиче на одмерену висину накнаде нематеријалне штете.

Ценећи све наведене околности, апелациони суд налази да правична новчана накнада за душевне болове које је тужилац трпео због неоснованог лишења слободе, односно повреде слободе и права личности износи 490.000,00 динара. На досуђени износ новчане накнаде тужилац има право на законску затезну камату сходно одредби члана 277 став 1 Закона о облигационим односима, почев од дана доношења првостепене пресуде, па до исплате, како то правилно закључује првостепени суд.

Стога је побијана одлука потврђена у ставу првом изреке за досуђени износ од 244.000,00 динара, са припадајућом затезном каматом од дана пресуђења, до исплате. Истовремено, побијана одлука је преиначена у ставу другом изреке тако што је тужиоцу досуђен износ од још 246.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 12.10.2021.године, као дана пресуђења, до исплате, а одбијен захтев до траженог износа од 1.464.000,00 динара, за износ од још 974.000,00 динара, са траженом каматом.

Насупрот жалбеним наводима тужене, досуђивањем нижег износа не би била пружена одговарајућа сатисфакција тужиоцу и не би се могла постићу друштвена сврха коју је законодавац имао у виду утврђујући у корист оштећеног лица право на правичну новчану накнаду за претрпљену нематеријалну штету.

Приликом доношења другостепене одлуке цењени су и остали жалбени наводи тужене али се истима не доводи у сумњу законитост и правилност побијане одлуке, те су исти ирелевантни за другачију одлуку суда.

Како је преиначена одлука против које је изјављен правни лек, а ово преиначење је од утицаја на одлуку о трошковима поступка, то су применом важеће Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Таксене тарифе, тужиоцу досуђени трошкови на име састава тужбе у износу од 9.000,00 динара, за приступ на два одржана рочишта по 10.500,00 динара, за приступ на једној неодржано рочиште 6.000,00 динара, а што са трошковима таксе на тужбу у износу од 19.600,00 динара и таксе на пресуду у износу од 19.600,00 динара чини износ од 75.200,00 динара. На досуђене трошкове тужиоцу припада право на законску затезну камату почев од дана извршности, до исплате сходно одредби чл.277 ст.1 ЗОО.

Имајући у виду да је тужилац успео у поступку по жалби, то је суд, сразмерно успеху тужиоца, обавезао тужену да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка на име састава жалбе у износу од 12.000,00 динара, применом одредбе члана 165 став 2 Закона о парничном поступку.

Одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка, с обзиром да је иста успела у незнатном делу, само у погледу одлуке о трошковима парничног поступка, због чега је њен захтев одбијен.

Из изнетих разлога, применом одредбе члана 390, 394 тачка 4 и 401 тачка 3 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11...18/20), одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија
Марија Терзић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић